

SUOMEN SUURLÄHETYSTÖ

NAIROBI

22.6.2017

NAIROBIN SUURLÄHETYSTÖN VALMIUSSUUNNITELMA

JULKINEN

Sisällysluettelo

Johdanto	3
1. Arvio kriisien todennäköisyydestä ja paikallisviranomaisten toimintakyvystä	3
2. Valmiusasteet	4
2.1 Perusvalmius.....	4
2.2 Tehostettu valmius I ”pysy kotona”	5
2.3 Tehostettu valmius II ”siirry kokoontumispaikkaan”	5
2.4 Kotiuttaminen tai evakuointi.....	6
3.Yhteydenpito suurlähetystöön tai ulkoministeriöön kriisitilanteissa.....	6
4. Yhteystietoja kriisitilanteissa	7
Suomen suurlähetystö.....	7
Suomen kunniakonsulaatti Mombasassa	7
Ulkoasiainministeriön päivystysnumerot	7
Paikallisia yhteystietoja	7

Johdanto

Nairobien suurlähetystön valmiussuunnitelma perustuu konsulipalvelulaissa (498/1999) säädettyihin palveluihin henkilökohtaisen turvallisuuden suojelemiseksi sekä Suomen kansalaisten ja Suomessa pysyvästi asuvien ulkomaalaisten (jatkossa suomalaiset) kotiuttamiseksi ja evakuoimiseksi. Lisäksi Euroopan Unionilla on ohjeet EU-kansalaisten suojelemiseksi kolmansissa maissa. Valmiussuunnitelma päivitetään vuosittain, tai tarpeen vaatiessa. **Valmiussuunnitelman jakaminen ei merkitse Keniassa ilmentyneitä poikkeusolosuhteita tai kriisitilanteita.** Todennäköisyys kriisitilanteille on yhä pieni. Valmiussuunnitelma onkin luotu varautumiseksi mahdollisten poikkeustilanteiden esiintyessä. Suomen edustustot maailmalla ovat konsulipalvelulain mukaan velvoitettuja avustamaan suomalaisia ulkomailla kriisitilanteissa. Avustusmahdollisuudet arvioidaan sen mukaan, mitkä ovat edustuston tosiasialliset mahdollisuudet avustamiseen. Kenian viranomaisten ja/tai suurlähetystön ohjeita tulee noudattaa kriisitilanteissa

Edustuston avustaminen kohdistuu ensisijaisesti **suomalaisten hengen ja terveyden suojaamiseen**. Omaisuuden suojaaminen ei kuulu edustuston tehtäviin. Edustusto välittää tietoa kriisitilanteissa suomalaisille. Edustusto voi avustaa evakuoinnin järjestämisessä lähimmälle turvalliselle alueella tai kotimaahan, jos tilanne sitä edellyttää.

Valmiussuunnitelmassa on ohjeistus mahdollisen valmiusasteiden muuttuessa. Lisäksi suunnitelmassa on tärkeät yhteydet, kuten suurlähetystön ja Mombasan kunniakonsulaatin tiedot.

Valmiussuunnitelman jaettavat ohjeet Suomen kansalaisille ovat suosituksia ja osallistuminen suunnitelmaan ja sen mahdolliseen toteuttamiseen on vapaaehtoista. **Jokainen henkilö on vastuussa omasta turvallisuudestaan.**

1. Arvio kriisien todennäköisyydestä ja paikallisviranomaisten toimintakyvystä

Nairobien suurlähetystön toimintaympäristöön kesän 2017 tilanteessa vaikuttaa erityisesti **poliittinen epävarmuus** elokuussa 2017 käytävien yleisvaalien ympärillä, mikä lisää turvallisuusriskejä ympäri maata ennen vaaleja, vaalien aikana ja niiden jälkeen. **Rikollisuus** on yksi suurimmista riskeistä Keniassa. Poliisin uskottavuus ja toimintakyky ovat rajalliset. Poliisin toimintakulttuuri on väkivaltainen ja poliisien voimankäytön rankaisemattomuus on tyypillistä. **Korruptio** on yleistä kaikilla tasoilla, mikä aiheuttaa turvallisuusuhan. Vakavia **liikenneonnettomuuksia** sattuu paljon etenkin julkisen liikenteen kulkuneuvoille (matatu-bussit). Muita mahdollisia riskejä Keniassa ovat suuronnettomuudet, maanjäristykset, ja teollisuusonnettomuudet.

Terrorismin uhka Keniassa on edelleen korkea Somalian tilanteen takia. Kenia osallistuu AMISOM-operaatioon al-Shabaabia vastaan Somaliassa ja ääriliikkeet ovat vastanneet isommilla sofistikoituneilla terrori-iskuilla, kuten Nairobien Westgate-ostoskeskuksessa syyskuussa 2013, Lamun saarella kesäkuussa 2014, kaksi iskuja Manderan kunnassa marras-joulukuussa 2014 sekä Garissan yliopistossa huhtikuussa 2015. Viimeisen kahden vuoden aikana pienempiä, yksittäisiä iskuja on toteutettu kaiken aikaa erityisesti koillisen maakunnissa. Lisäksi useita isku-yrityksiä on onnistuttu estämään mm. tiedustelun avulla. Terroristihyökkäyksen uhkaa Nairobissa, Mombasassa ja Pohjois-Keniassa pidetään edelleen korkeana. Mahdollisten hyökkäysten kohteina voivat olla niin kenialaiset instituutiot kuin turistikohdeet, hotellit, kauppakeskukset ja yökerhot. Eri etnisten ja poliittisten ryhmien väliset vihamielisyydet voivat aiheuttaa levottomuuksia, erityisesti vuoden 2017 vaalien lisätessä poliittista jännitettä.

Keniassa esiintyy **tartuntatauteja** kuten Malariaa, jonka riski on olemassa ympäri Keniaa. Nairobissa riski on hyvin pieni johtuen korkeudesta. Keltakuumetta esiintyy Keniassa, ja maahan saapuessa vaaditaan keltakuumerokotustodistusta. Kolerariski nousee erityisesti rankkasateiden jälkeen epäpuhtaissa ympäristöissä, mm. slummeissa. Keniassa on riski sairastua erilaisiin suolistoperäisiin tauteihin, joista monesta voi välttyä hyvällä käsi- ja elintarvikehygienialla. Voimakkaat **rankkasateet** voivat aiheuttaa kriisitilanteita heikentyneen infrastruktuurin johdosta.

2. Valmiusasteet

Valmiustasot on jaettu neljään luokkaan 0-III:

Taso 0	perusvalmius, normaalitila - normal, routine situation
Taso II	tehostettu valmius "pysy kotona", rajoitettu liikkuminen - restricted movements
Taso II	siirtyminen kokoontumispaikalle - relocation
Taso III	evakuointi – evacuation

Seuraavissa kohdissa on lueteltu suomalaisille jaetussa tiedotteessa olevat ohjeet. Nairobien suurlähetystö kehottaa, että jokainen Keniassa asuva varautuu oma-aloitteisesti ja ennakoivasti mahdollisiin poikkeusolosuhteisiin.

Matkustusilmoituksen tekemistä suositellaan ulkomaille ja erityisesti riskialttiille alueelle matkustavalle ja muuttavalle, sen voi tehdä osoitteessa: www.matkustusilmoitus.fi. Matkustusilmoituspalvelun avulla ulkoministeriö voi ottaa yhteyttä kriisialueilla asuviin tai matkaileviin suomalaisiin.

2.1 Perusvalmius

Mahdollisen kriisitilanteen varalta on suositeltavaa varautua jo ennalta. Esimerkiksi seuraavista asioista huolehtiminen parantaa mahdollisuuksia selvittää erilaisista kriisitilanteista (tarkastuslista, rastita asian ollessa kunnossa):

- Passi ja muut mahdolliset henkilötodistukset (kopiot, myös sähköisesti)
- Ajokortti (kopiot, myös sähköisesti)
- Rokotustodistukset (kopiot, myös sähköisesti)
- Paikallista ja ulkomaista valuuttaa
- Tärkeät lääkkeet
- Ensiapuvälineet
- Varajuomavettä
- Perusvarasto säilyviä elintarvikkeita
- Retkikeitin ja siihen sopiva polttoaine
- Tulentekovälineet
- Taskulamppu ja varaparistot
- Kynttilät
- Matkaradio paristoineen
- Matkapuhelin (ladattuna ja mahdollisesti vara-akulla)

Pidä huolta, että ajoneuvosi on kunnossa (myös vararengas), polttoainetta riittävästi (mahdollinen varakanisteri), asiakirjat mukana, käytössä alueen kartta ja ensiapuvälineet.

Varmista, että asunnon turvallisuus on kunnossa ja naapuristo on riittävän tuttua. Varmista, että asunnon lukitukset ja valaistus on kunnossa ja että palohälytyn toimii. Tarkasta sammutusvälineiden toimivuus.

Selvitä etukäteen vaihtoehtoiset turvalliset reitit kodin, työpaikan ja kokoontumispaikan välillä.

2.2 Tehostettu valmius I ”pysy kotona”

Suurlähetystä ilmoittaa yhteistyötahoille ja kriisialueella oleville avustettaville henkilöille tehostetun valmiuden voimaansaattaminen. Tällöin on syytä toimia seuraavasti:

- **Vältä** tarpeetonta liikkumista kodin/työpaikan/koulun yms. ulkopuolella.
- **Lapset** on syytä pitää kotona.
- **Älä kutsu** vieraita ulkomailta luoksesi.
- **Seuraa** tiedotusvälineitä ja noudata viranomaisten ja/tai edustuston antamia ohjeita ja suosituksia.
- **Tarkista** perusvalmius ja huolehdiä riittävästä valmiusvarastoista.
- **Poistu** kriisialueelta, ellei paikallaolo ole välttämätöntä työtehtävien tai muun merkittävän syyn vuoksi. Poistuessasi alueelta, omaisuus ja asioiden hoito on syytä järjestää poissaolon ajaksi.
- **Ilmoita** kriisialueelta poistumisestasi ja muista mahdollisista matkoistasi suurlähetystölle
- **Varmista**, että ajantasaiset yhteystietosi ovat suurlähetystön sekä omaisten tiedossa.
- **Valmistaudu** tilanteeseen (tehostettu valmius II), jossa joudutaan siirtymään kokoontumispaikkaan (esimerkiksi miten pääset kokoontumispaikkaan, mitä otat mukaan).

2.3 Tehostettu valmius II ”siirry kokoontumispaikkaan”

Toisinaan saattaa kokonaistilanne huomioiden olla turvallisempaa kokoontua ennalta määrättyihin kokoontumispaikkoihin, joissa seurataan tilanteen kehittymistä ja odotetaan mahdollisia jatkotoimenpiteitä. Tehostetun valmiuden aikana on **syytä välttää tarpeetonta liikkumista ulkona**.

Mikäli odotettavissa on pidempikestoinen kokoontumispaikalla, on syytä ottaa mukaan tarvittavat elintarvikkeet, sillä kokoontumispaikalla ei ole suuria ylimääräisiä varmuusvarastoja.

Suurlähetystö tiedottaa mahdolliseen kokoontumispaikkaan siirtymisestä mahdollisuuksien mukaan verkkosivuillaan, sosiaalisen median kautta ja/tai sähköpostitse/tekstiviestitse matkustusilmoituksen tehneille suomalaisille.

Ulkoasiainministeriö saattaa antaa suosituksen poistua kriisialueelta ja/tai ohjeen olla sinne matkustamatta (matkustustiedote). Näissäkin tapauksissa kukin henkilö tekee päätöksen itse ja kantaa vastuun sen seurauksista.

2.4 Kotiuttaminen tai evakuointi

Evakuointi toteutetaan vain, jos se katsotaan tarpeelliseksi, se on teknisesti mahdollista eikä liikkuminen lisää olennaisesti riskiä verrattuna paikalla pysymiseen. **Henkilö voidaan evakuoida tai kotiuttaa vain hänen omalla suostumuksellaan.** Suurlähetystö tiedottaa evakuointijärjestelyistä mahdollisuuksien mukaan verkkosivuillaan, sosiaalisen median kautta ja/tai sähköpostitse/tekstiviestitse matkustusilmoituksen tehneille suomalaisille.

Edustusto voi avustaa henkilön kotiuttamisessa tai evakuoinnissa, jos henkilökohtaisen turvallisuuden suojaaminen sitä edellyttää. Edustusto ei voi taata avustettavien henkeä ja terveyttä kriisitilanteessa. Matkatavaroiden mukaan ottaminen on yleensä rajoitettua ja kotieläimiä ei evakuoida missään olosuhteissa, ja maahan jäävistä eläimistä vastaa aina omistaja. Omaisuus kehoitetaan järjestämään vartioituun ja lukittuun paikkaan. Mahdollisesti myöhemmin syntyvien korvauskysymysten vuoksi on yleensä hyvä laatia etukäteen yksityiskohtainen ja tarkka luettelo maahan jäävästä omaisuudesta ja sen arvosta evakuointihetkellä. Arvokkaimmista Keniaan jätettävistä tavaroista kannattaa ottaa myös valokuvat.

Edustuston avustamisvelvollisuus rajoittuu sen tosiasiallisiin toimintamahdollisuuksiin. Kriisitilanteissakin toimitaan yleensä Kenian suvereenilla alueella, joten maassa oleskelevat henkilöt ovat Kenian oikeudellisen ja hallinnollisen toimeenpanovallan alaisia ja heidän tulee noudattaa maan lakeja, määräyksiä ja viranomaisohjeita.

Evakuoinnin yhteydessä edustusto voi järjestää kuljetuksia tai odotustilan evakuointia varten tai avustaa muilla mahdollisilla tavoilla.

Jos maassa tapahtuu esim. suuri onnettomuus, on tällaisessa tapauksessa mahdollisuus siirtyä turvallisemmalle alueelle, esimerkiksi, jos onnettomuus on tapahtunut Mombasassa, voidaan siirtyä Nairobiin. Jos maassa on levottomuuksia, ne voivat olla melko laajalle levinneitä, joten tällaisessa tapauksessa sijoittuminen turvallisemmalle alueelle tai jopa pääsy naapurimaihin voi olla kyseenalaista tai jopa mahdotonta. Edellisessä kohdassa on mainittu mahdollisia evakuointireittejä naapurimaihin.

Kotiuttamisesta ja evakuoinnista aiheutuvista kuluista vastaa asianomainen itse. Erittäin kiireellisissä tapauksissa hän voi sitoutua suorittamaan kustannukset jälkikäteen takaisinmaksusitoumuksella.

3. Yhteydenpito suurlähetystöön tai ulkoministeriöön kriisitilanteissa

Vakavissa kriisitilanteissa ulkoasianministeriö voi avata puhelinpäivystyksen, johon voi ilmoittaa kriisialueilla kateissa olevat lähiomaiset tai tehdä henkilötiedustelun. Ilmoituksen voi tehdä myös verkossa ulkoasianministeriön verkkosivuilla. Mahdollisista puhelin päivystyksestä katoamisilmoituslomakkeesta ilmoitetaan ulkoasianministeriön verkkosivuilla formin.finland.fi.

Omaiset voivat ilmoittaa kriisialueella kateissa olevista lähiomaisista myös suurlähetystöön puhelimitse tai sähköpostitse. Kriisitilanteissa puhelin- tai verkkoyhteydet voivat kuormittua, mikä voi hankaloittaa yhteydenottoja. Mahdollisista muista yhteystiedoista ilmoitetaan mahdollisuuksien mukaan suurlähetystön verkkosivuilla ja sosiaalisen median kautta.

4. Yhteystietoja kriisitilanteissa

Suomen suurlähetystö

Embassy of Finland
Eden Square, Block 3, 6th floor
Greenway Rd off Westlands Rd
Nairobi
Kenya

Puh. +254-(0)20-3750721-4
Sähköposti: sanomat.nai@formin.fi
Verkkosivut: www.finland.or.ke
Facebook: <http://www.facebook.com/FinnishEmbassyNairobi>
Twitter: @FinnishEmbNBO

Suomen kunniakonsulaatti Mombasassa

Honorary Consul Salim Bajaber
Käyntiosoite:
Honorary Consulate of Finland
Green Island Shipping Services Ltd
Mama Ngina Drive, near Mombasa Golf Club, Mombasa

Puh: +254 (0) 20 268 3942, +254 (0)20 268 3933 Mob: +254 (0)722787007
E-mail: salim@omarbajaber.com

Sijaisena toimii tarvittaessa:

Honorary Consul (Norway, Sweden) Omar Bajaber
+254 (0)722 412525 / + 254 (0)733 412525 OFF GEN +254 (0)20 2683942
+254 (0) 20 2683933 AOH RES +254 (0)41 2000527 / +254 (0)41 2008029

Ulkoasiainministeriön päivystysnumerot

Päivystyskeskus	+358 9 1605 5555
Viestintäpäivystys	+358 40 551 6571

Paikallisia yhteystietoja

SUURLÄHETYSTÖT

Embassy of Finland	+254(0)20375072124, +254(0)722519984, +254(0)722519684
Royal Danish Embassy	+254(0)20 4253000, +254(0)722517803/9, +254(0)722205778
Swedish Embassy	+254(0)2042340000
Norwegian Embassy	+254(0)2044515106, +254(0)73480010, +254(0)204251000

POLIISI, PALOKUNTA

Yleinen hätänumero 999 (Parklands +254(0)20 3742238, +254(0)20 3742214)
 Palokunta +254(0)202234559, +254(0)771637161, +254(0)20 222181/2

Police Headquarters +254(0)20240000, +254(0)721228989, +254(0)20 341411/6
 Traffic Police +254(0)2034331, +254(0)202603724

SAIRAALAT JA AMBULANSSIT

Amref Flying Doctors +254(0)206992299, +254(0)20315454/55, +254(0)731811811
 AAR -Ambulance +254(0)725225225, +254(0)734225225
 Knight Support -Ambulance +254(0)203882920
 St. John –Ambulance +254(0)721611555, +254(0)733930000, +254(0)721225285
 Kenya Red Cross – Ambulance +254(0)700395396, +254(0)738395395
 Aga Khan Hospital +254(0)20 3740000, +254(0)20 3742531
 Nairobi Hospital +254(0)702200200, +254(0)703082000, +254(0)730666000
 Gertrude's Children Hospital +254(0)207206000, +254(0)722898948, +254(0)731344044
 Kenyatta Hospital +254(0)202726300, +254(0)2022726550, +254(0)204243000
 Guru Nanak Hospital +254(0)202392515, +254(0)202430060, +254(0)722203884

SÄHKÖ, VESI

Kenya Power +254(0)703070707, +254(0)73217070, +254(0)203201680
 Nairobi County Water Company +254(0)800720018, +254(0)8002212300

LENTOKENTÄT

Jomo Kenyatta Int'l Airport +254(0)20822111, +254(0)206611000, +254(0)20662000
 Wilson Airport +254(0)206609000, +254(0)206609136, +254(0)724256836/7
 Kenya Airways +254(0)20 3274100, +254(0)20 3274747, +254(0)711022000
 KLM +254(0)20822342, +254(0)20822376
 Lufthansa +254(0)770136670, +254(0)202666969
 Air France +254(0)6822102
 British Airways +254(0)203277000
 Customs +254(0)721850919, +254(0)772422936

MOMBASA

Police Hotline +254(0)41 2222121, +254(0)41 222 5501
 Aga Khan Hospital +254(0)41 2312 953

Suomen kunniakonsuli Mombasassa

Salim Bajaber +254(0)20 2683942, +254(0)20 2683933, +254(0)722787007